

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย “อินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์นวัตกรรมสร้างสรรค์การศึกษาเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย ระยะที่ 2” มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่อง และ 2) เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 มีวิธีการดำเนินการวิจัย โดยวิธีการดำเนินการวิจัยแบบบูรณาการ (Integrated approaches) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีรายละเอียดของการสรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

1.1 วิธีการศึกษาวิจัย

1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องทั้งหมดจำนวน 80 โรงเรียน
กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องจำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณได้จากการสุ่มแบบเจาะจง คือ โรงเรียนละ 5 คน ($80 \times 5 = 400$ คน) โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 332 คน

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตเอกสาร แบบฟอร์มการเขียนแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ซึ่งก่อนนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบวัดความเชื่อมั่น (Reliability)

1.1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้
ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินผลการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่อง

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์อธิการบดีและผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ SWOT

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559

1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ได้ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อธิการบดีและผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของ SDIB แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปเขียนเป็นเชิงบรรยายตามลักษณะของการเขียนแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

1.2 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

1.2.1 ตอนที่ 1 การประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนำร่อง

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดไปยังโรงเรียนต่างๆ ใน 4 ภูมิภาค ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 332 คน นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 332 คน พบว่า ส่วนใหญ่สังกัดพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 47.29 เป็นเพศหญิง จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 88.25 มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 40.06 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 84.34 ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 5 ปี จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 67.47 ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับการเรียนการสอน เป็นเวลา 1 - 5 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 44.88 ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต มามากกว่า 5 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 43.37 ซึ่งส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้านหรือที่โรงเรียน จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 94.58

1.2 การประเมินผลการใช้งานระบบ SDIB

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการใช้งานระบบ SDIB ของครูในโรงเรียนนำร่อง พบว่า ส่วนใหญ่ ใช้ระบบ SDIB (Suan Dusit Internet Brocading) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (On-Line) จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 84.34 โดยความถี่เฉลี่ยของการรับชมรายการที่อยู่ระบบ SDIB ที่ได้ติดตั้งในโรงเรียนในเวลาทำการวันจันทร์-ศุกร์ จะเปิดรายการต่าง ๆ สัปดาห์ละ 3 - 4 วัน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.14 ซึ่งครูในโรงเรียนนำร่องดูรายการช่อง 1 เป็นรายการเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 86.75

1.3 ความพึงพอใจของระบบ SDIB

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการใช้ระบบ SDIB ของครูในโรงเรียนนำร่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.65$) ซึ่งพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับดังนี้ ความพึงพอใจของจอ LCD ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.84$) ความพึงพอใจโดยรวม ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.72$) ความพึงพอใจจากประโยชน์ของเนื้อหาสาระที่ครูได้รับ ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.77$) ความพึงพอใจของเนื้อหาสาระที่อยู่ในระบบ SDIB ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.79$) และความพึงพอใจของอุปกรณ์เชื่อมต่อระบบ SET-TOP-BOX หรือเครื่องเล่น DVD (ในกรณีที่เป็นแบบ Offline) ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.87$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจจากประโยชน์ของเนื้อหาสาระที่ครูได้รับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.70$) เมื่อพิจารณารายข้อ 5 อันดับแรก ได้แก่ รายการผลิตสื่อและของเล่นจากวัสดุต่างๆ ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.75$) รายการนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.79$) รายการเรียนรู้สนุกกับหุ่นน้อยล่ออุทิศ ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.80$) รายการการเรียนการสอนอนุบาลล่ออุทิศ ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.80$) รายการภาษาอังกฤษง่ายจัง ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.84$)

1.4 การเปรียบเทียบผลการใช้งานระบบ SDIB ของครูในโรงเรียนนำร่อง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับการเรียนการสอน และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์ของครูในโรงเรียนนำร่อง จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบด้วย t-test พบว่า เพศที่แตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์ของครูในโรงเรียนนำร่อง จำแนกตามประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับการเรียนการสอน โดยการทดสอบด้วยค่า F-test พบว่า ครูในโรงเรียนนำร่องที่มีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับการเรียนการสอนแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์ของครูในโรงเรียนนำร่อง จำแนกตามประสบการณ์ใช้อินเทอร์เน็ต โดยการทดสอบด้วยค่า F-test พบว่า ครูในโรงเรียนนำร่องที่มีประสบการณ์ใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB และการนำสาระความรู้ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ของค่าเฉลี่ยระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ พบว่า ครูในโรงเรียนนาร่อง ที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี กับ อายุระหว่าง 36 - 45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี มีระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ของค่าเฉลี่ยระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ พบว่า ครูในโรงเรียนนาร่อง ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาตรี มีระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ของค่าเฉลี่ยระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ พบว่า ครูในโรงเรียนนาร่อง ที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต น้อยกว่า 1 ปี กับครูในโรงเรียนนาร่องที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต 1 - 5 ปี, มากกว่า 5 ปี และ ไม่มีประสบการณ์ มีระดับการนำองค์ความรู้จากรายการต่างๆ ไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของระบบ SDIB ของครูในโรงเรียนนาร่อง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับการเรียนการสอน และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการใช้ระบบ SDIB พบว่า ครูในโรงเรียนนาร่อง ที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต น้อยกว่า 1 ปี, 1 - 5 ปี และ มากกว่า 5 ปี กับครูในโรงเรียนนาร่องที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต มีความพึงพอใจในการใช้ระบบ SDIB ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นอื่นๆ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า ไม่ได้ระบุมากที่สุด 94.28 อันดับสอง คือ สัญญาณในการรับชมไม่ค่อยดี ภาพไม่ชัด ร้อยละ 1.81 อันดับสาม คือ ควรมีการผลิตรายการใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ร้อยละ 0.90 อันดับสี่ คือ อยากได้รายการที่สนุกสนานดึงดูดใจเด็กสนใจ ร้อยละ 0.60 และอันดับสุดท้าย คือ อยากให้เผยแพร่ผ่านดาวเทียม ร้อยละ 0.30

1.2.2 ตอนที่ 2 แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559

แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 มีการจัดวางทิศทาง คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการประเมินสถานภาพของ SDIB เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ทิศทางในอนาคตของ SDIB ทำให้เกิดการประสาน จัดสรร และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันตั้งความมุ่งหวังที่จะพัฒนา SDIB ให้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่บริการวิชาการสู่ชุมชนและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทยไปสู่ความสำเร็จ

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นต้นแบบของการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของประเทศ”

2. พันธกิจ (Mission)

พันธกิจหลักในการพัฒนา SDIB ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คือ การพัฒนาฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร เนื้อหาสาระ และระบบเครือข่าย ที่มีความทันสมัย มาพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รายละเอียดของพันธกิจแต่ละด้าน มีดังนี้

3. แผนงาน

เนื่องจาก SDIB เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาใหม่ และยังมีแผนงานการดำเนินการที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดแผนงานการดำเนินงานของ SDIB โดยสรุปไว้ดังนี้

3.1 แผนงานด้านการขยายการใช้ระบบ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.1 เพิ่มการให้บริการอุปกรณ์ของ SDIB ที่ตอบสนองความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำร่องจำนวน 84 ศูนย์

3.1.2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ใช้ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เช่น Face book และ Twitter

3.1.3 จัดตั้ง Call Center สำหรับรับฟังข้อคิดเห็น และรับ Feedback จากผู้ใช้ระบบ SDIB

3.1.4 เพิ่มช่องทางการออกอากาศ เช่น ผ่านสัญญาณดาวเทียม หรือทาง CABLE TV

3.1.5 ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น Internet Marketing ในการประชาสัมพันธ์ SDIB เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้ให้มากยิ่งขึ้น

3.1.6 ทหารายได้จากการโฆษณาของสินค้าต่างๆ ที่เข้ามาโฆษณาใน SDIB

3.2 แผนงานด้านการพัฒนาระบบ SDIB

3.2.1 พัฒนาระบบ SDIB ให้สามารถรับชมผ่านทาง Mobile Application ของโทรศัพท์มือถือได้

3.2.2 พัฒนาให้มีการใช้ Freeware เป็นซอฟต์แวร์ในการบริหารจัดการสถานี

3.2.3 พัฒนาคุณภาพของเนื้อหารายการ

3.2.4 พัฒนาและเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน SDIB

3.2.5 พัฒนาระบบ SDIB ให้รองรับการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็ว

3.3 แผนงานด้านการบริหารจัดการ SDIB

3.3.1 สนับสนุนให้การพัฒนาบุคลากรใน SDIB ให้สมรรถนะที่สูงขึ้น (Man) และมีเส้นทางอาชีพ (Career path) ที่ชัดเจน พร้อมกับมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของงาน

3.3.2 สนับสนุนให้มีงบประมาณสนับสนุน (Money) ที่เพียงพอในการบริหารจัดการ

3.3.3 สนับสนุนให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ (Material & Machine) ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

3.3.4 กำหนดให้มี Work Flow ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง พร้อมกับมีปฏิทินการปฏิบัติงานทั้งรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือนที่ชัดเจน รวมถึงฝึกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานแบบ One Stop Service ได้ในคนเดียว

3.3.5 กำหนดให้มีการใช้ระบบ ISO 9001:2008 ในการปฏิบัติงานในฝ่าย SDIB

3.4 แผนงานด้านการปรับปรุง SDIB

3.4.1 ปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหารายการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

3.4.2 ปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางโทรทัศน วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

3.4.3 จัดเวทีให้นักศึกษาผลิต “รายการ” หรือ “หนังสือ” พร้อมกับจัดการประกวด และนำผลงานที่ชนะเลิศออกอากาศในระบบ SDIB

3.4.4 ปรับปรุงการสื่อสารภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาให้ระบบ SDIB เป็นต้นแบบของนวัตกรรมทางการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของประเทศ

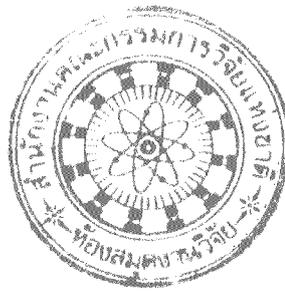
2. เพื่อพัฒนาให้ระบบ SDIB มีศักยภาพที่สูงขึ้น สามารถให้บริการกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เพื่อบริหารจัดการให้ระบบ SDIB มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหารายการ และโครงสร้างพื้นฐานของระบบ SDIB ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อส่งเสริมการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6. เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยในการเป็น “ผู้นำทางนวัตกรรมการศึกษา”

5. การกำหนดกลยุทธ์

จากการวิเคราะห์ SWOT Matrix และการประเมินสภาพของ SDIB เพื่อดูความโน้มเอียงของสภาพแวดล้อมว่าตกอยู่ในกรณีใด ผู้วิจัยได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้

5.1 กลยุทธ์ SO (กลยุทธ์เชิงรุก)

กลยุทธ์ SO คือ ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก โดยใช้จุดแข็งเพื่อให้ได้รับโอกาสมากที่สุด กลยุทธ์นี้เพื่อขยายงานและสร้างความเจริญเติบโต (Stars) มีกลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้

1. เร่งรัดให้อบต. จัดงบประมาณที่สนับสนุนการซื้ออุปกรณ์ (จอโทรทัศน์ สายสัญญาณอินเทอร์เน็ต และ SET TOP BOX) เพื่อเชื่อมต่อเข้ากับระบบ SDIB (S1, O1)
2. พัฒนา Mobile Application ที่สามารถเรียกดูเนื้อหาของ SDIB ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (S2, W2)
3. พัฒนาคูคณาจารย์ใน SDIB ให้สามารถทำงานได้แบบ One Stop Service (S3, O3)
4. ประชาสัมพันธ์ SDIB เชียงรุกโดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) และพัฒนารายการ “ต้นแบบปฐมวัย” เพื่อให้ทันวิชาการ ครู ผู้ปกครอง รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถที่จะความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (S4, O4)
5. ผลิตรายการที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมในระดับปฐมวัยที่มีความต้องการจากครู ผู้ดูแลเด็กเล็กเพิ่มเติม เช่น รายการนิทานสำหรับเด็ก รายการผลิตสื่อของเล่นจากวัสดุพื้นบ้าน รายการภาษาอังกฤษ รายการอาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก เป็นต้น (S4, O4)
6. จัดตั้ง Call Center ในการรับฟังข้อคิดเห็น และรับ Feedback จากผู้ชมระบบ SDIB (S4, O4)
7. ถ่ายทอด SDIB ผ่านระบบดาวเทียม เพื่อลดปัญหาของสายสัญญาณอินเทอร์เน็ตในบางตำบลที่เข้าไม่ถึง (S5, O5)

5.2 กลยุทธ์ ST (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)

กลยุทธ์ ST ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจาก SDIB มีจุดแข็ง ขณะเดียวกัน SDIB ก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ แต่สามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้ กลยุทธ์นี้ใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม หรือเรียกว่า กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพ ชะลอ ปรับปรุง พัฒนา สมรรถนะภายใน เพื่อรอโอกาสที่จะเติบโตต่อไป (Cash Cow) มีกลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้

1. จัดหา SET TOP BOX ที่ปริมาณมากจะทำให้ลดราคาให้ต่ำลง (S1, T1) โดยของงบประมาณสนับสนุนจาก อบต.
2. สนับสนุนให้ใช้ Freeware ในการบริหารจัดการสถานี (S2, T2)

3. สนับสนุนให้ใช้ระบบการบริหาร ISO2001:2008 เพื่อเป็นรับประกันคุณภาพของการให้บริการ (S3, T3)

4. จัดเวทีให้นักศึกษาผลิต “รายการ” หรือ “หนังสือ” พร้อมกับจัดการประกวดและนำผลงานที่ชนะขึ้นออกอากาศในระบบ SDIB (S4, T4)

5.3 กลยุทธ์ WO (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)

กลยุทธ์ WO ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์การมีอยู่ได้ เป็นกลยุทธ์ที่ลดจุดอ่อนเพื่อเพิ่มโอกาส หรือกลยุทธ์ส่งเสริม ปรับปรุง เร่งรัด เพื่อสร้างโอกาสในการขยายงานหรือสร้างความเจริญเติบโตในอนาคต (Question marks) มีกลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการใช้ระบบ SDIB ผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อกับเครื่องโปรเจคเตอร์แทน SET TOP BOX เนื่องจากมีราคาแพง (W1, O1)

2. เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ผลิตเนื้อหา และผู้ใช้ เช่น รับข้อมูลผ่านการสนทนาออนไลน์ (MSN Chat) หรือเปิดเว็บบอร์ด (Web Board) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถส่งข้อมูล หรือ Feedback กลับมายังผู้ผลิตเนื้อหา จะได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (W4, O4)

3. สนับสนุนให้มีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านทางระบบดาวเทียมที่มีอยู่ใน อบต. เพื่อลดปัญหาการเข้าสายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไปไม่ถึงในพื้นที่ ให้สามารถเข้าใช้งานระบบ SDIB ได้ (W5, O5)

5.4 กลยุทธ์ WT (กลยุทธ์เชิงรับ)

กลยุทธ์ WT ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ ทั้งนี้เนื่องจาก SDIB เผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่องค์การไม่สามารถควบคุมได้ กลยุทธ์ที่ใช้ลดจุดอ่อน และหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม หรือเรียกว่า กลยุทธ์ตัดตอน ยุกเล็ก ควบกิจการ (Dogs) มีกลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้

1. จัดจ้าง Outsource งานการคิดรูปแบบ (Producer) งานการคิดเนื้อหา (Creative) และงานการเขียนบท (Script) ให้กับบริษัทภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ (W3, T3) เพื่อให้คุณภาพของเนื้อหาดีขึ้น

2. ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ (W1, T1)

5.5 กลยุทธ์ระดับองค์กร

1. ขยายการใช้ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย
2. บริหารจัดการระบบ SDIB ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
3. พัฒนาระบบ SDIB ให้มีศักยภาพสูงขึ้น
4. การปรับปรุงคุณ SDIB ให้มีคุณภาพ

5.6 กลยุทธ์ระดับแผนงาน

1. ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กทั่วประเทศไทยมีความรู้และนำความรู้จาก SDIB ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้
2. ผลิตเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้น
3. ผลักดันให้มีการบริหารระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น
4. ผลักดันให้มีการพัฒนาระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น
5. ปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาในระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและน่าสนใจ
6. ซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้

5.7 กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. เร่งรัดให้อบต. จัดงบประมาณที่สนับสนุนการซื้ออุปกรณ์ (จอโทรทัศน์ สายสัญญาณอินเทอร์เน็ต และ SET TOP BOX) เพื่อเชื่อมต่อเข้ากับระบบ SDIB
2. พัฒนา Mobile Application ที่สามารถเรียกดูเนื้อหาของ SDIB ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ
3. พัฒนาบุคลากรใน SDIB ให้สามารถมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน
4. ประชาสัมพันธ์ SDIB เชิงรุกโดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) และพัฒนารายการ “ต้นแบบปฐมวัย” เพื่อให้ทันวิชาการ ครู ผู้ปกครอง รวมถึงผู้สนใจทั่วไป สามารถที่จะความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้
5. จัดตั้ง Call Center ในการรับฟังข้อคิดเห็น และรับ Feedback จากผู้ชมระบบ SDIB
6. ถ่ายทอด SDIB ผ่านระบบดาวเทียม เพื่อลดปัญหาของสายสัญญาณอินเทอร์เน็ตในบางตำบลที่เข้าไม่ถึง
7. เร่งรัดให้มีการผลิตรายการที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมสำหรับการศึกษาปฐมวัยที่ตรงกับความต้องการของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก เช่น รายการเล่านิทาน รายการผลิตสื่อของเล่นจากวัสดุพื้นบ้าน เป็นต้น
8. จัดหา SET TOP BOX ที่ปริมาณมากจะทำให้ลดราคาให้ต่ำลงของงบประมาณสนับสนุนจาก อบต.
9. สนับสนุนให้มีการใช้ Freeware ในการบริหารจัดการสถานี

10. สนับสนุนให้มีการใช้การบริหาร ISO9001:2008 เพื่อเป็นการรับประกันคุณภาพของการให้บริการ
11. จัดเวทีให้นักศึกษาผลิต “รายการ” หรือ “หนังสือ” พร้อมกับจัดการประกวด และนำผลงานที่ชนะขึ้นออกอากาศในระบบ SDIB
12. ส่งเสริมให้มีการผลิตอุปกรณ์ SET TOP BOX ในประเทศไทย จะทำให้ราคาลดลง
13. เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ผลิตเนื้อหา และผู้ใช้ เช่น รับข้อมูลผ่านการสนทนาออนไลน์ (MSN Chat) หรือเปิดเว็บบอร์ด (Web Board) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถส่งข้อมูลหรือ Feedback กลับมายังผู้ผลิตเนื้อหา จะได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
14. เชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านทางระบบดาวเทียมที่มีอยู่ใน อบต. เพื่อลดปัญหาการเข้าสายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไปไม่ถึงในพื้นที่
15. จัดจ้าง Outsource งานการคิดรูปแบบ (Producer) งานการคิดเนื้อหา (Creative) และงานการเขียนบท (Script) ให้กับบริษัทภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้คุณภาพของเนื้อหาดีขึ้น
16. ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ

5.8 กรอบกลยุทธ์

กรอบกลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานที่ระบุถึงจุดหมายของการกำหนดกลยุทธ์ ที่มุ่งให้เกิดผลลัพธ์ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ หรือเป็นการให้ความสำคัญที่ผลลัพธ์ในระดับโครงการ จะช่วยให้การบริการกลยุทธ์มีความชัดเจนเพราะจะช่วยเชื่อมโยงสาระและมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบได้ตลอดแนว ซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ระดับองค์กร (แผนงาน) กลยุทธ์ระดับแผนงาน (โครงการ) วัตถุประสงค์เชิงจุดมุ่งหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

5.9 การจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เป็นการแปลงกลยุทธ์ที่กำหนดโดยโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้เขียนโครงการแบบเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework Method) โดยเป็นโครงการที่เหมาะสมกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และให้ข้อค้นพบเกี่ยวกับกลยุทธ์ระดับแผนงาน (โครงการ) จำนวนทั้งสิ้น 15 โครงการ โดยรายละเอียดในแต่ละโครงการจะประกอบไปด้วย สาระสำคัญโดยสรุป ได้แก่ วัตถุประสงค์ของแผนงาน วัตถุประสงค์ของโครงการ ผลผลิต/เป้าหมาย กิจกรรม ตัวชี้วัดแสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ ได้แก่ ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ตัวชี้วัดผลผลิตจากกระบวนการแหล่งข้อมูลการอ้างอิง เงื่อนไขความสำเร็จ และแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย กิจกรรม/ขั้นตอน ผลผลิตที่ได้จากกิจกรรม ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ ค่าใช้จ่าย ผู้ปฏิบัติ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรที่ใช้ และงบประมาณ

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 การประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่อง

การใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่องทั้งหมด 80 แห่ง มีการใช้งานระบบ SDIB สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ (Hardware)

ด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ที่ได้ติดตั้ง คือ โทรศัพท์ขนาด 42 นิ้ว เครื่อง SET TOP BOX 1 ชุด และสายสัญญาณอินเทอร์เน็ต จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจในด้านอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะโทรศัพท์ที่สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี ดังนั้นหากทางองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต้องการให้มีการขยายการติดตั้งระบบ SDIB ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศจำเป็นต้องมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งควรเป็นอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่อาจจะเป็น SET TOP BOX หรือ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมกับโปรเจคเตอร์เพื่อที่จะได้ฉายรายการในระบบ SDIB ให้เด็กๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้

ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบาย “One Laptop per Child (OLPC) จำนวน 5,000 เครื่อง ให้นักเรียน ป.4-6 ทั่วประเทศใช้” ซึ่งนับว่าเป็นการสนับสนุนจากภาครัฐที่ดีในการส่งเสริมให้นักเรียนระดับประถมศึกษาได้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับการเรียน การสืบค้นข้อมูล ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดอยู่ใน อบต. ควรที่จะต้องมีการสนับสนุนให้มีการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2.2.2 ด้านซอฟต์แวร์ (Software)

จากการศึกษาพบว่าครูในโรงเรียนนาร่องมีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ปี ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการใช้ซอฟต์แวร์อื่นๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถใช้ซอฟต์แวร์ในการใช้ระบบ SDIB ได้ เช่น การเรียกดูระบบ SDIB ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (Smart Phone) ซึ่งเป็นช่องทางในการรับชมรายการในระดับ SDIB ได้อีกหนึ่งช่องทาง สามารถได้ในพื้นที่ที่สายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไปไม่ถึงได้

2.2.3 ด้านบุคลากร (ครู)

จากการศึกษาพบว่าครูในโรงเรียนนาร่องมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาทักษะในการใช้ SDIB การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย (New Technologies in Early Childhood Literacy Research: a Review of Research) โดย Lankshear & Knoble (2003) ซึ่งพบว่าปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer and composition) มากที่สุด รองลงมา คือ เทคโนโลยี Hypermedia, Hypertext, Multimedia และ Computer Collaboration) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูผู้ดูแลเด็กเล็กจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2.4 ด้านเนื้อหา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูในโรงเรียนนำร่องมีความพึงพอใจกับเนื้อหาสาระที่ออกอากาศผ่านระบบ SDIB อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา 5 อันดับแรกของรายการที่ได้รับคามนิยมมากที่สุด คือ รายการผลิตสื่อและของเล่นจากวัสดุต่างๆ รายการนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย รายการเรียนรู้สนุกกับหุ่นน้อยละออออุทิศ รายการเรียนการสอนอนุบาลละออออุทิศ รายการภาษาอังกฤษง่ายจัง ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการผลิตรายการที่มีคุณภาพที่ครูผู้ดูแลเด็กเล็กสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญคือ การจ้างบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตรายการ (Outsource) เพื่อที่จะได้รายการที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

2.2.5 ด้านเครือข่าย

ครูส่วนใหญ่ใช้ระบบ SDIB ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (แบบ Online) คิดเป็นร้อยละ 84.34 ส่วนที่เหลือใช้งานแบบ Offline โดยการใส่แผ่นรายการ SDIB ที่บรรจุลงใน DVD ซึ่งปัญหาที่พบ คือ บางโรงเรียนนำร่องไม่มีสายสัญญาณอินเทอร์เน็ต (ADSL) จึงทำให้ต้องรับชมแบบ Offline และโรงเรียนบางแห่งมีสายสัญญาณเชื่อมต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วต่ำ จึงทำให้เกิดภาพกระตุกได้ ดังนั้นหากจะแก้ไขหรือเตรียมความพร้อมที่จะขยายการติดตั้งระบบ SDIB ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องมีการใช้สายสัญญาณในการเชื่อมต่อเข้ากับระบบอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังต้องอาศัยเทคโนโลยีทางเลือกอื่นๆ เช่น การเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตด้วยดาวเทียม Ipstar เป็นต้น และนอกจากนี้ยังสามารถใช้อินเทอร์เน็ตตำบลที่มีให้บริการใน อบต. ได้ หากผู้รับปลายทางไม่สามารถใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตได้อาจจะเกิดปัญหาหลายประการ คือ

- 1) ข้อมูลที่อยู่ในแผ่น DVD จะไม่มีการ Update ซึ่งทำให้ครูผู้ดูแลเด็กอาจจะได้ใช้ประโยชน์จากเนื้อหาสาระได้ไม่เต็มที่
- 2) ไม่มีการสื่อสารและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กับทาง SDIB จึงอาจจะทำให้ไม่ทราบข้อมูลจากผู้ใช้
- 3) ไม่มีการสร้างเครือข่ายระหว่างครูผู้ดูแลเด็กเล็กในการใช้ SDIB เพื่อนำไปสู่การปรับกระบวนการเรียนการสอนได้

ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากทาง อบต. ในการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการเพิ่มพูนความรู้ สืบค้นข้อมูล ศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับรายการใน SDIB เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร บุญปลอด (2548) ได้ศึกษาเรื่อง “อินเทอร์เน็ต: เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาโรงเรียน” ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการนำไปใช้ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนมากกว่าด้านบริหารงาน บุคลากรที่มีความชำนาญที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนให้มากขึ้นเพื่อสามารถรองรับกับการให้บริการได้

2.2 แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559

แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 ได้พัฒนามาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทำการวิเคราะห์ SWOT โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นต้นแบบของการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของประเทศ” ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554)

เนื่องจาก SDIB เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาใหม่ และยังมีแผนงานการดำเนินการที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดแผนงานการดำเนินงานของ SDIB คือ แผนงานด้านการขยายการใช้ระบบ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนงานด้านการพัฒนาระบบ SDIB แผนงานด้านการบริหารจัดการ SDIB และแผนงานด้านการปรับปรุง SDIB โดยมีกลยุทธ์ระดับองค์กรอยู่ 4 กลยุทธ์ได้แก่ 1) ขยายการใช้ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย 2) บริหารจัดการระบบ SDIB ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 3) พัฒนาระบบ SDIB ให้มีศักยภาพสูงขึ้น และ 4) การปรับปรุงคุณ SDIB ให้มีคุณภาพ ซึ่งถ้าวิเคราะห์ถึงการใช้องค์ประกอบจะแตกต่างจากกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ด้าน ICT อื่นๆ เนื่องจาก SDIB เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ และยังมีแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ใดๆ ที่พัฒนาขึ้นมาที่สามารถเทียบเคียงกันได้ ดังนั้นจึงสามารถเทียบเคียงได้กับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) และแผนพัฒนาสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2554 ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน

กลยุทธ์ด้านส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กทั่วประเทศไทยมีความรู้และนำความรู้จาก SDIB ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้ จำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2552-2556 กลยุทธ์ที่ 1 การให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรการที่ 1.2 การบริการวิชาการเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย แนวทางปฏิบัติที่ 1.2.2 จัดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่สังคมผ่านระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสติ้ง (Suan Dusit Internet Broadcasting – SDIB) เพื่อนำเสนอศักยภาพทางวิชาการของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง

กลยุทธ์ด้านการผลิตเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้น มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามอัธยาศัย มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.2 พัฒนาเนื้อหารายการที่ออกอากาศในระบบ SDIB ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมบริการและการพยาบาล และ แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.1 พัฒนาต่อยอดนวัตกรรม SDIB เพื่อให้ออกสู่ eDLRU ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยและปฐมศึกษาของประเทศไทยโดยใช้ SDIB และ eDLRU เป็นฐาน

กลยุทธ์ด้านการผลักดันให้มีการบริหารระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีจำนวน 3 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.3 พัฒนาระบบสนับสนุน content ของการศึกษาในรูปแบบสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์ด้านการผลักดันให้มีการพัฒนาระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีจำนวน 3 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ

กลยุทธ์ด้านการปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาในระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและน่าสนใจ มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามอัธยาศัย มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบแนวทางปฏิบัติที่ 3.1.2 พัฒนาเนื้อหารายการที่ออกอากาศในระบบ SDIB ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมบริการและการพยาบาล

กลยุทธ์ด้านการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ตั้งนวัตกรรมสร้างสรรค์ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย ระยะที่ 2” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.1.1 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ควรมีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวโนบายในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการพัฒนางานการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการจัดสรรลงมาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ควรมีนโยบายในการติดตั้งคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและพี่เลี้ยงเด็กได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะ SDIB เพื่อให้สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการรายการใน SDIB มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

1. ควรมีการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ SET TOP BOX และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้ และติดตั้งที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูและให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีโอกาสรับชมรายการต่างๆ ของ SDIB ได้

2. ควรมีนโยบายให้ผู้บริหารของ อบต. ได้มีการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อที่จะได้นำความรู้มาประกอบการวางแผนและพัฒนาท้องถิ่นให้ความเจริญต่อไป

3. ควรมีการจัดตั้ง “ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน” ขึ้นเพื่อให้ชาวบ้านและชุมชนมีโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น

3.1.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. พัฒนาต่อยอด SDIB ให้สามารถออกอากาศได้ในหลายๆ สื่อ เช่น ดาวเทียม โทรศัพท์มือถือ (Smart Phone) iPad เป็นต้น เพื่อเป็นการขยายโอกาสให้กับผู้ที่อยู่ห่างไกลและไม่มีสายสัญญาณอินเทอร์เน็ต สามารถที่จะรับชมรายการและสาระความรู้ต่างๆ ของ SDIB ได้

2. สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการผลิตและพัฒนา SET TOP BOX ในประเทศ เพื่อที่จะได้มีราคาที่ต่ำลง

3. สนับสนุนงบประมาณพัฒนา SDIB อย่างต่อเนื่อง

4. พัฒนาบุคลากรของ SDIB ให้มีสมรรถนะ มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

3.1.3 ฝ่าย SDIB

1. นำแผน “แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559” ไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์

2. มีการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในการผลิตเนื้อหาสาระทางด้านการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. สิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดทำแผนกลยุทธ์ คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพราะฉะนั้นการวิจัยครั้งต่อไป ควรได้รับความร่วมมือ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักของบุคลากรทุกระดับให้มีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ และแผนพัฒนาองค์กร

2. สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งของการจัดทำแผนกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ผลการที่ได้รับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน จะเป็นสิ่งที่นำไปกำหนดอนาคตวิสัยทัศน์ในแผนกลยุทธ์ ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการจัดประชุมสัมมนาจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มาจากความร่วมมือของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน